

גם כי אלך בגיא צלמוות

(זהר ע"פ הסולם, וישב אותיות רה-רו)

בוא וראה בכל מקום שצדיקים הולכים, שומר אותם הקב"ה ואינו עוזב אותם. דוד אמר: "גם כי אלך בגיא" וגו'. כי בכל מקום שצדיקים הולכים, השכינה הולכת עמהם ואינה עוזבת אותם.

יוסף הלך בגיא צלמות והורידוהו למצרים, השכינה היתה עמו. וזהו שכתוב, "ויהי ה' את יוסף", ומשום שהיתה עמו השכינה, כל מה שהיה עושה היה מצליח בידו, ואפילו אם כבר היה בידו, וריבונו דרש ממנו באופן אחר ממה שהיה, היה הדבר מתהפך בידו, לאותו אופן שרבונו היה רוצה בו. כמו שאמר, "וירא אדניו וגו' ה' מצליח בידו", "מצליח בידו" - ודאי, כי ה' אתו.

תערוך לפני שלחן נגד צוררי

(ברכת שלום שמעתי, מאמר קצא)

"תערוך לפני שלחן נגד צוררי", יש לפרש ש'שלחן' הוא כמו 'ושלחה' (כמו שכתוב "ושלחה מביתו ויצאה מביתו והלכה"), היינו יציאה לחוץ מהעבודה. שיש לפרש, שאפילו בזמן היציאות מהעבודה, היינו מצב של הירידות, יש לו גם כן מקום עבודה. כלומר, בזה שבזמן הירידות האדם מתגבר למעלה מהדעת ואומר שגם הירידות נתנו לו מלמעלה - על ידי זה מתבטלים הצוררים, היות שהצוררים חשבו שעל ידי הירידות האדם יגיע לתכלית השפלות ויברח מהמערכה, ולבסוף הדבר נעשה להפך, שהצוררים מתבטלים. וזה סוד מה שכתוב: "השלחן אשר לפני ה'", שדוקא על ידי זה הוא מקבל את פני ה'.

וזה ענין אשר הוא מכניע כל הדינין, אפילו הדינין היותר גדולים, היות שהוא מקבל על עצמו עול מלכות שמים בכל הזמנים, היינו שתמיד הוא מוצא לעצמו מקום עבודה, בסוד מה שכתוב בזהר: "לית אתר לאתטמרא מינך".